

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: piątek, 04, wrzesień 2026 09:34
Piotr Majoch
Odsłony: 264

NSA: Zarządzenie o powołaniu osoby pełniącej obowiązki dyrektora instytucji kultury jest nieważne, jeśli z uwagi na pełnienie funkcji przez dotychczasowego dyrektora nie doszło do powstania wakatu.

Ustępujący dyrektor nadal jest dyrektorem

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, na mocy którego stwierdzono nieważność zarządzenia wójta gminy w przedmiocie powołania osoby pełniącej obowiązki dyrektora gminnego ośrodka kultury. Przyczyną stwierdzenia nieważności tego aktu było obsadzenie na jego mocy wspomnianej funkcji, mimo że dotychczasowy, odwoływany dyrektor, pełnił jeszcze wówczas swoje obowiązki. Pismo wypowiedzające umowę powołania na stanowisko dyrektora ośrodka zostało co prawda wystosowane jeszcze przed wydaniem aktu o powołaniu osoby pełniącej funkcję tymczasowo, jednak upływ okresu wypowiedzenia umowy z osobą dotychczas kierującą instytucją został wyznaczony po dacie, w której ośrodek miała już prowadzić kolejna osoba. W konsekwencji pełniący obowiązki dyrektora do czasu powołania nowego miał objąć swoją funkcję pomimo braku powstania wakatu.

P.o. dyrektora - tylko wyjątkowo

Skargę na akt wniósł wojewoda, który uzasadniając jej motywację zwrócił uwagę na istotne naruszenie art. 16a ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (u.o.p.d.k.). Zgodnie z nim powierzenie przez organizatora pełnienia obowiązków dyrektora instytucji kultury wyznaczonej osobie może nastąpić wyłącznie w sytuacji opróżnienia stanowiska, co w opisywanym przypadku nie nastąpiło. WSA w Lublinie uznał argumenty tej skargi za usprawiedliwione i zwrócił uwagę na fakt, iż zakończenie pełnienia funkcji przez dotychczasowego dyrektora dopiero po kilku tygodniach od podpisania umowy było w sytuacji porozumienia stron w tym zakresie zdarzeniem bezsprzecznym. Do chwili upływu okresu wypowiedzenia w strukturze organizacyjnej ośrodka kultury nie nastąpiły jednak żadne zmiany personalne i główne stanowisko kierownicze pozostawało obsadzone. Tym samym powoływanie osoby pełniącej obowiązki dyrektora było nie tylko zbędne, lecz wręcz niedopuszczalne.

Wójt gminy będący organem wydającym zaskarżony akt, wystosował skargę kasacyjną od wyroku WSA. Zwrócił w niej uwagę m.in. na wystąpienie rzekomo nadzwyczajnej sytuacji i potrzeby zabezpieczenia możliwości skutecznego działania ośrodka kultury. Naczelny Sąd Administracyjny nie uwzględnił jednak przedstawionych argumentów. W wydanym wyroku wskazał, że powierzenie pełnienia obowiązków dyrektora instytucji kultury wyznaczonej osobie - na podstawie art. 16a u.o.p.d.k. - ma charakter nadzwyczajny. Przypadek, gdy stanowisko dyrektora instytucji kultury nie jest obsadzone, m.in. w wyniku skutecznego odwołania osoby dotychczas zajmującej to stanowisko, to jedyna sytuacja, w której wyznaczenie p.o. dyrektora jest dopuszczalne. Powstanie wakatu, a więc skutek w postaci zwolnienia stanowiska, następuje przy tym dopiero wraz z upływem ostatniego dnia trwającej umowy o pracę. Wykładnia przepisów u.o.p.d.k. oraz kodeksu pracy nie powinna wywoływać w tym kontekście żadnych wątpliwości. Stwierdzenie nieważności zaskarżonego aktu przez sąd I instancji zostało uznane przez NSA za całkowicie uzasadnione i zgodne z prawem.

Wyrok potwierdza nadzwyczajny charakter okoliczności umożliwiających wyznaczenie osoby pełniącej tymczasowo funkcję dyrektora instytucji kultury. Zwraca przy tym uwagę na brak możliwości "nałożenia" okresu pełnienia funkcji przez taką osobę oraz przez dyrektora, który przez cały czas legalnie zajmuje swoje dotychczasowe stanowisko. Wszelkie akty prowadzące do odmiennych układów w obrębie ośrodka kultury są nieważne.

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: piątek, 04, wrzesień 2026 09:34

Piotr Majoch

Odsłony: 264

Wyrok NSA z 16 czerwca 2026 r. (sygn. II OSK 1651/25)

Źródło: CBOSA